

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

SAMSUN İLİ

2007 YILI

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI SONUÇ RAPORU

ARAŞTIRMANIN KAPSAM VE AMACI

İşgücü piyasasında mevcut durumu ve değişimleri tespit ederek, bunların işgücü ihtiyacı üzerindeki etkilerini ortaya çıkarmak amacıyla kurumumuz tarafından işgücü piyasası araştırmasının yapılması kararlaştırılmış ve bu amaçla “*İşgücü Piyasası Bilgileri Soru Kâğıdı*” geliştirilmiştir.

“İşgücü Piyasası Bilgileri Soru Kâğıdı” 7 sorudan oluşmaktadır. Araştırma alanı olarak SSK (devredilen) veri tabanı esas alınmıştır.

Bu çerçevede, 15 Ekim-30 Kasım 2007 tarihleri arasında, Türkiye’de 81 ilde 50 ve daha fazla kişi istihdam eden tüm kamu ve özel işyerlerinde “İşgücü Piyasası Bilgileri Soru Kâğıdı” uygulanmıştır.

Samsun il sınırları içerisinde 50 ve daha fazla kişi istihdam eden **161 işyeri** tespit edilmiştir. Bu işyerlerinden **156**’sına anket uygulanmıştır. Gerçekleştirilen anket sayısının toplam iş yeri sayısına oranı **% 96,9**’dur.

Anket çalışmasında; meslek sınıflandırması ISCO 88’e göre, iktisadi faaliyet kolları sınıflandırması ise, EFİS’e (Nace Rev. 1.1) göre yapılmıştır.

Yapılan anketle birlikte;

- Çalışanların ve açık işlerin meslekler ve sektörler itibariyle sayısı,
- İhtiyaç duyulan mesleklerin eğitim düzeyleri itibariyle dağılımı,
- Temininde güçlük çekilen meslekler ve
- Önümüzdeki dönem istihdamında artış ya da azalış beklenen meslekler, tespit edilmiştir.

81 il düzeyinde tespit edilen sonuçlar, iller ve Türkiye geneli itibariyle raporlaştırılmıştır. Sonuçların; İl İstihdam Kurulunun, İl Müdürlüğümüzün ve diğer kullanıcıların çalışmalarına yardımcı olacağı düşünülmektedir. Zamanını ayırarak anketimizi cevaplayan tüm işverenlerimize ve anketlerin uygulanmasında emeği geçen Samsun İl Müdürlüğü çalışanlarına teşekkür ederiz.

TABLO 1: ÇALIŞANLARIN SEKTÖRLERE GÖRE DAĞILIMI				
SEKTÖR	İŞYERİ SAYISI	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Kamu yönetimi ve savunma, zorunlu sosyal güvenlik	52	6096	817	6913
Gayrimenkul, kiralama ve iş faaliyetleri	19	1395	1003	2398
Toptan ve perakende ticaret	13	1088	281	1369
İnşaat	14	1030	57	1087
Ana metal ve fabrikasyon metal ürünleri imalatı	6	1012	34	1046
Gıda ürünleri, içecek ve tütün imalatı	5	734	97	831
Elektrikli ve optik donanım imalatı	4	567	122	689
Tarım, avcılık ve ormancılık	5	536	85	621
Eğitim	5	307	176	483
Makine ve teçhizat imalatı	2	464	16	480
Tekstil ve tekstil ürünleri imalatı	6	110	326	436
Oteller ve lokantalar	2	273	60	333
Başka yerde sınıflandırılmamış imalatlar	4	282	31	313
Sağlık işleri ve sosyal hizmetler	2	105	208	313
Diğer sosyal, toplumsal ve kişisel hizmet faaliyetleri	3	291	11	302
Kimyasal madde ve ürünler ile suni elyaf imalatı	3	226	58	284
Enerji üreten mad. hariç madencilik ve taşocakçılığı	1	225	0	225
Ulaşım araçları imalatı	2	159	23	182
Ağaç ürünleri imalatı	1	163	4	167
Enerji veren madenlerin madenciliği ve taşocakçılığı	1	73	57	130
Mali aracı kuruluşların faaliyetleri	2	56	73	129
Ulaştırma, depolama ve haberleşme	2	104	18	122
Plastik ve kauçuk ürünleri imalatı	1	106	10	116
Metalik olmayan diğer mineral ürünlerin imalatı	1	1	0	1
TOPLAM	156	15403	3567	18970

Tarım sektöründe 5, Sanayi sektöründe 37, İnşaat sektöründe 14 ve Hizmetler sektöründe 100 işyeri olmak üzere toplam 156 adet kayıtlı 50 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerine anket uygulanmıştır.

Çalışanların , % 36,4'ü Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik sektöründe, % 12,6'sı Gayrimenkul Kiralama ve İş Faaliyetleri sektöründe çalışmaktadır. Çalışanların % 81'i erkek, % 19'u kadındır.

Erkeklerin % 39,6'sı Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik sektöründe, % 9,1'i ise Gayrimenkul Kiralama ve İş Faaliyetleri sektöründe çalışmaktadır. Kadınların % 28,1'i Gayrimenkul Kiralama ve İş Faaliyetleri sektöründe, % 22,9'u Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik sektöründe çalışmaktadır.

İl genelinde 50+ istihdamlı işyerlerinde, Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik sektörünün ağırlıkta olduğu görülmektedir.

TABLO 2: ÇALIŞANLARIN MESLEKLERİNE GÖRE DAĞILIMI

MESLEKLER	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Beden İşçisi (Genel)	4464	613	5077
Beden İşçisi (Temizlik)	1065	422	1487
Büro Memuru (Genel)	391	189	580
Aşçı	535	24	559
Temizlik Görevlisi	373	176	549
Kamyon ve Kamyonet Şoförü (Şehir içi)	421	0	421
Bilgisayar İşletmeni	103	257	360
Tütün Ayırma İşçisi	265	82	347
Güvenlik Görevlisi	264	20	284
Beden İşçisi (Bina İnşaatı)	283	0	283
Bilgisayar Operatörü	127	147	274
Elektrik Teknikeri	267	0	267
Torna Tezgahtı Operatörü (Tornacı)	255	0	255
Şoför (Yük Tasıma)	219	0	219
İş Makineleri Operatörü	198	8	206
Bankacılık Meslek Elemanı	101	104	205
Diğer Ağaç İşlem İşçileri	188	0	188
Sayaç Ayar, Ölçü Kontrol Ve Tamir Teknisyeni	181	5	186
Pazarlamacı	155	26	181
Büro Memuru (Haberleşme)	83	73	156
Elektrik Teknisyeni (Yüksek Voltaj)	150	0	150
Diğer Tütün İşleyicileri	128	18	146
Diğer Tütün Hazırlayıcılar ve Tütün İmal İşçileri	101	43	144
Elektrik Teknisyeni (Genel)	144	0	144
Havuz Operatörü (Kanal ve Liman)	131	0	131
Tesviyeci	118	0	118
Nezaretçi,Ustabaşı (Maden. Taşocak, Sondajcılık)	115	1	116
Makineci (Dikiş)	21	93	114
Garson (Servis Elemanı)	110	1	111
Yazılım Mühendisi	109	0	109
Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş)	14	94	108
Yönetici (Sevk ve İdare)	95	13	108
Büro Memuru (Depolama)	101	6	107
Yardımcı Hemşire	0	101	101
Satıcı (Perakende Ticaret)	66	34	100
Büro Memuru (Ücret Hesaplama)	65	32	97
Beden İşçisi (İnşaat)	95	0	95
Makine Teknisyeni (Genel)	90	0	90
Marangoz (Genel)	86	0	86
Beton Ve Betonarme Kalıpcısı	84	0	84
Elektrikçi (Genel)	83	0	83

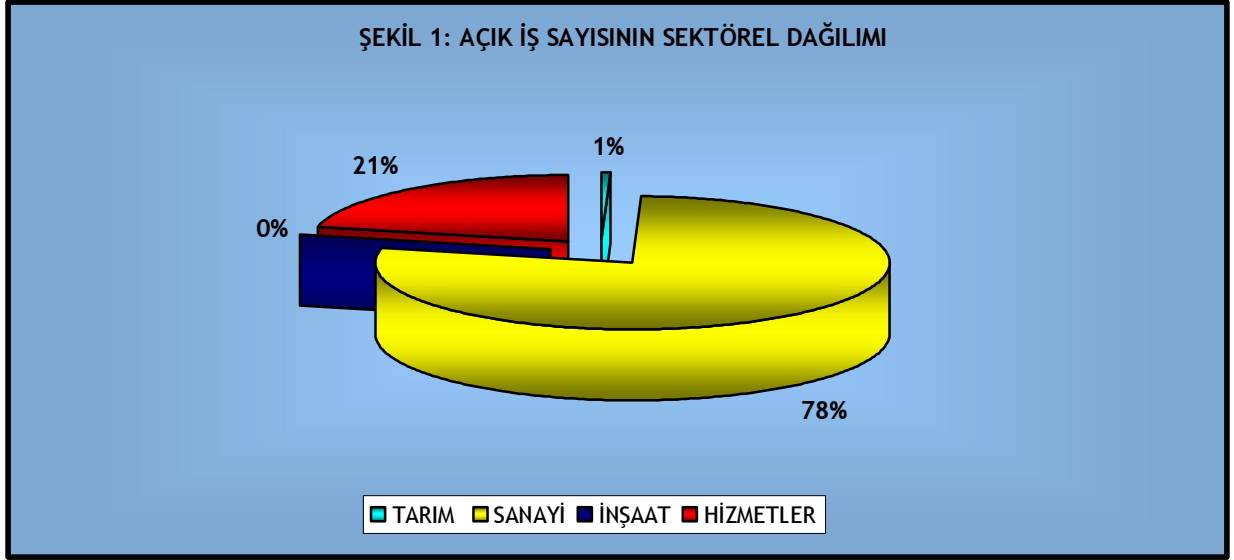
Çalışanların mesleklerine göre dağılımında en fazla çalışanın bulunduğu ilk 40 meslek Tablo 2’de gösterilmiştir.

Erkeklerin ve kadınların en çok çalıştığı meslek Beden İşçisi(Genel)’dir.

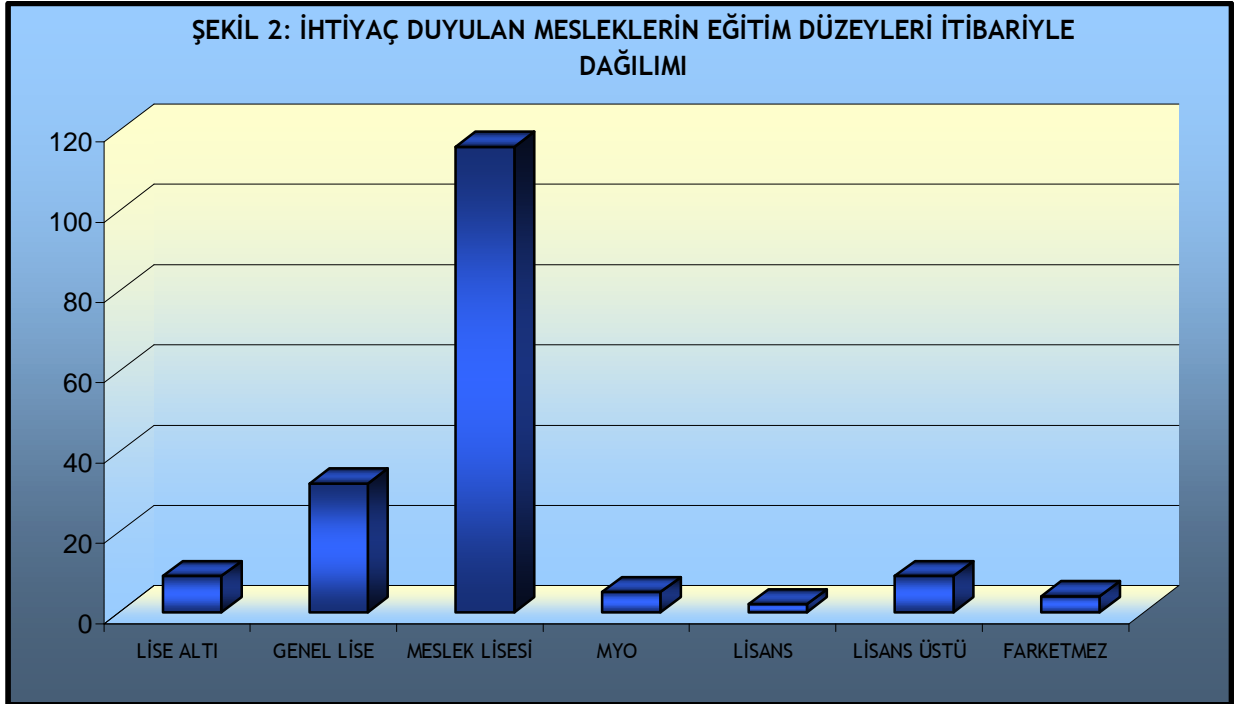
TABLO 3: MESLEKLERE GÖRE AÇIK İŞ SAYISI	
MESLEKLER	AÇIK İŞ SAYISI
Torna Tezgahı Operatörü (Tornacı)	60
Tesviyeci	50
Beden İşçisi (Genel)	34
Elektrik Teknisyeni (Genel)	5
Çevre Mühendisi	4
Kepçeli Araç Operatörü	4
Vinç Operatörü	4
CNC Tezgah Operatörü	3
Makine Mühendisi (Genel)	3
Elektronik Mühendisi (Genel)	2
Hidrolik-Pnömatik Teknisyeni	2
Büro Memuru (Depolama)	1
Diğer Öğretmenler	1
Diğer Tahmil Tahliye İşçileri ve İlgili Yük Taşıma İşçileri	1
Endüstri Mühendisi (Genel)	1
Sekreter(Genel)	1
Teknik Ressam (Genel)	1
TOPLAM	177

Anketin yapıldığı zamanda işyerlerinin ihtiyaç duyduğu eleman sayısını ve mesleklerini gösteren tablo yukarıda yer almaktadır.

Mevcut açık işlerde Sanayi sektörünün ağırlığı görülmektedir. Açık işlerin % 33,8’i Torna Tezgâhı Operatörü, % 28,2’si Tesviyecidir. Açık işlerin önemli bir kısmının nitelik gerektiren meslekler olması dikkat çekici diğer bir noktadır.

Açık işlerin % 78'i Sanayi sektöründe iken, % 21'i Hizmetler sektöründedir. Anketin Ekim ayında yapılmasından dolayı Tarım sektöründe açık iş oranı düşüktür. İnşaat sektöründe ise, açık iş talebi yoktur.

Mevcut açık işlerde istenen eğitim durumlarına bakarsak; açık işler için en çok meslek lisesi mezunları tercih edilmektedir. Açık işlerde Sanayi sektörünün ağırlıkta olmasından dolayı meslek lisesi mezunları daha çok tercih edilmiştir. Lise ve altı eğitime sahip olanların lise üstü mezunlarından daha çok talep edilmeleri dikkat çekmektedir.

Temininde güçlük çekilen meslekler ve bu mesleklerde ihtiyaç duyulan kişi sayısı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

TABLO 4: TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER	
MESLEKLER	SAYI
Tesviyeci	40
Diğer Ağaç İşlem İşçileri	30
Torna Tezgahı Operatörü (Tornacı)	30
Deri Dikici (Ayakkabı, Eldiven ve Giyecek Hariç) (Makine ile)	10
Elektrikçi (Genel)	10
CNC Tezgah Operatörü	7
Diğer Üst Düzey Yöneticileri	5
Mobilya Döşemecisi	5
Pazarlamacı	5
Sağlık Memuru	5
Çevre Mühendisi	4
Makine Mühendisi (Genel)	4
Boyacı	3
Eczacı Kalfası	3
Aşçı (Özel Hizmet)	2
Elektronik Mühendisi (Genel)	2
Greyder Operatörü	2
Hidrolik-Pnömatik Teknisyeni	2
Diğer Mobilyacılar ve İlgili İşçiler	1
Diğer Öğretmenler	1
Kimya Mühendisi (Petrol)	1
Röle-Ölçü Aletleri Teknisyeni	1
TOPLAM	173

Temininde güçlük çekilen mesleklerde de Sanayi sektörünün ağırlığı görülmektedir. En çok temininde güçlük çekilen meslekler Tesviyeci ile Torna Tezgâhı Operatörüdür. Temininde güçlük çekilen mesleklerde istihdam edilmek istenen kişilerin % 40,5'i bu mesleklerdedir. Ayrıca Diğer Ağaç İşlem İşçiliği mesleğine yönelik eleman temininde de oldukça güçlük çekilmektedir.

En fazla açık iş verilen meslekler ile en çok temininde güçlük çekilen meslekler arasında paralellik olduğu görülmektedir.

TABLO 5: 12 AY SONRA İSTİHDAM ARTIŞI BEKLENEN MESLEKLER

MESLEKLER	SAYI
Güvenlik Görevlisi	107
Diğer Ağaç İşlem İşçileri	50
Oksijen ve Elektrik Kaynakçısı (Genel)	25
Büro Memuru (Genel)	18
Torna Tezgahı Operatörü (Tornacı)	17
Beden İşçisi (Genel)	15
Kamyon ve Kamyonet Şoförü (Şehir içi)	15
Sağlık Memuru	13
Çiftçi (Sütçülük)	5
Diğer Metal Levha İşçileri	5
Diğer Özel Eğitim Öğretmenleri	5
İnşaat Mühendisi (Bina)	5
Makine Teknisyeni (Genel)	5
CNC Tezgah Operatörü	4
Hemşire (Genel)	4
Makine Mühendisi (Genel)	3
Satış Nezaretçisi (Perakende Ticaret)	3
Teknik Ressam (Genel)	3
Hidrolik-Pnömatik Teknisyeni	2
Pazarlamacı	2
Dökümcü (Metal)	1
Elektrik -Elektronik Mühendisi	1
Elektrik Teknisyeni (Genel)	1
Kapıcı-Kaloriferci	1
TOPLAM	310

Anket düzenlendikten 12 ay sonra, çalışan sayısında artış beklenen meslekler ve hangi meslekte ne kadar artış beklendiği yukarıdaki tabloda gösterilmiştir. Bu tablo bize bir anlamda 12 ay sonraki beklenen açık işleri vermektedir.

İstihdamında en fazla artış beklenen meslekler; Güvenlik Görevlisi, Diğer Ağaç İşlem İşçileridir. İstihdam artışının % 50,7'sinin bu iki meslekte olacağı öngörülmektedir.

Artış beklenen meslekler genellikle nitelik gerektiren mesleklerdir. Bunun içinde bugünden önlem alınmalı ve bu mesleklerle ilgili eleman yetiştirilmelidir. Mesleki ve teknik eğitim ile kısa sürede eleman yetiştirilebilecek mesleklere ağırlık verilebilir.

TABLO 6: 12 AY SONRA İSTİHDAM AZALIŞI BEKLENEN MESLEKLER	
MESLEKLER	SAYI
Sıvacı (Çimento Alçı)	-1
Aşçı (Özel Hizmet)	-2
Diğer Servis Hizmetleri (Kapıcı ve Benzeri)	-3
Elektrikli Ekskavatör Operatörü	-3
Diğer Mobilya İşçileri	-10
Beden İşçisi (İnşaat)	-26
TOPLAM	-45

Anketin uygulanmasından 12 ay sonra azalış beklenen meslekler yukarıdaki tabloda gösterilmiştir.

İstihdamında en fazla azalış beklenen meslekler Beden İşçisi(İnşaat) ve Diğer Mobilya İşçileridir.

TABLO 7: 12 AY SONRA İSTİHDAMDA BEKLENEN SEKTÖREL DEĞİŞİM	
SEKTÖR	SAYI
Tarım, avcılık ve ormancılık	125
Gayrimenkul, kiralama ve iş faaliyetleri	100
Sağlık işleri ve sosyal hizmetler	17
Başka yerde sınıflandırılmamış imalatlar	14
Elektrikli ve optik donanım imalatı	10
Eğitim	8
Toptan ve perakende ticaret	8
İnşaat	4
Gıda ürünleri, içecek ve tütün imalatı	-10
Kamu yönetimi ve savunma, zorunlu sosyal güvenlik	-11
TOPLAM	265

İstihdam artışı veya azalışı beklenen mesleklerin sektörel dağılımına bakıldığında; en fazla istihdam artışı beklenen sektörlerin; Tarım, Avcılık ve Ormancılık ile Gayrimenkul, Kiralama ve İş Faaliyetleri olduğu görülmektedir. Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik ile Gıda sektörlerinde istihdam azalışı olacağı öngörülmektedir.

Anket düzenlendikten 12 ay sonra meslekler bazında öngörülen net istihdam artışından net istihdam azalışı çıkarıldığında, istihdamın 265 kişi artacağı beklenmektedir.

İstihdamın bir yıl sonra % 13,9 oranında artacağı öngörülmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Anket yapılan işyerlerinin % 3'ü Tarım sektöründe, % 24'ü Sanayi sektöründe, % 9'u İnşaat sektöründe, % 64'ü Hizmetler sektöründe faaliyet göstermektedir. Çalışanların % 81'i erkek, % 19'u kadındır. Erkeklerin ve kadınların en çok çalıştığı meslek "**Beden İşçiliği (Genel)**"dir.

12 ay sonra toplam istihdamın % 13,9 oranında artacağı tahmin edilmektedir.

Anketin yapıldığı dönemde **177 açık iş** tespit edilmiştir. Açık işlerin % **33,8'i** Torna Tezgâhı Operatörü, % **28,2'si** Tesviyecidir.

En çok temininde güçlük çekilen meslekler Tesviyeci ile Torna Tezgâhı Operatörüdür. Temininde güçlük çekilen mesleklerde istihdam edilmek istenen kişilerin % **40,5'i** bu mesleklerdedir. Ayrıca Diğer Ağaç İşlem İşçiliği mesleğine yönelik eleman temininde de oldukça güçlük çekilmektedir.

İstihdamında en fazla artış beklenen meslekler; Güvenlik Görevlisi, Diğer Ağaç İşlem İşçileridir. İstihdam artışının % **34,5'inin** Güvenlik Görevlisi olacağı öngörülmektedir.

İstihdamında en fazla azalış beklenen meslekler Beden İşçisi ve Diğer Mobilya İşçileridir.

Sektörel olarak Tarım, Avcılık ve Ormanlık ile Gayrimenkul Kiralama ve İş Faaliyetleri sektörlerinde istihdam artışı beklenirken, Gıda Ürünleri, İçecek ve Tütün İmalatı sektörü ile Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik sektörlerinde istihdam azalışı beklenmektedir.

Bu kapsamda Aktif İstihdam Politikaları, işgücü ihtiyacı duyulan ve temininde güçlük çekilen mesleklere yöneltilmelidir. İşgücü ihtiyacı duyulan mesleklerde mesleki eğitim kursları açılmalı ve bu kurslarda işgücü piyasasının aradığı nitelik ve becerilere yönelik eğitim verilmelidir. İş ve Meslek Danışmanlığı faaliyetleri ile işsizler ve öğrenciler işgücü piyasasının eleman ihtiyacı duyduğu mesleklere yönlendirilmelidir.